

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30, 00023 Valtioneuvosto

kirjaamo.mmm@gov.fi

LAUSUNTO LUONNOKSESTA LAIKSI ELÄINTEN HYVINVOINNISTA JA LAEIKSI ERÄIDEN SIIHEN LIITTYVIEN LAKIEN MUUTTAMISESTA

Viite:

Lausuntopyyntöne 4.11.2021 VN/12277/2021

Pihvikarjankasvattajien liitto ry kiittää lausuntopyynnöstä ja mahdollisuudesta antaa lausunto luonnokseen laiksi eläinten hyvinvoinnista.

Kokonaisuutena lakiluonnos on hyvin valmisteltu ja tarkoituksenmukainen. Haluamme seuraavassa kuitenkin tuoda esiin muutamia huomioitamme:

Yleiset säännökset

5 § määritelmät, pitopaikka (9)

Pitopaikka-termi tulisi selkeämmin määritellä lain tasolla. Viljelijän, lainsäätäjän ja valvojan näkökulmista pitopaikka-sana voi tarkoittaa eri asioita.

Lakiluonnoksen säädöskohtaisissa perusteluissa määritelmä on kuvattu seuraavasti: *Eläimen pitopaikka voisi olla sen pysyvä pitopaikka, jossa eläin viettää pääosan ajastaan tai tilapäinen pitopaikka, jossa eläintä pidetään vain väliaikaisesti.* Lain tasolla pysyvää ja tilapäistä pitopaikkaa ei kuitenkaan määritellä erikseen, mikä jättää pitopaikalta edellytettäviin vaatimuksiin ja niiden valvontaan tulkinnanvaraisuutta.

Ruokaviraston mukaan *pitopaikka voi olla maa-alue tai rakennus tai näiden yhdistelmä.* Käytännössä viljelijät saattavat mieltää pitopaikkana suuremman kokonaisuuden kuin tässä lakiluonnoksessa mainitut *karsina, häkki, allas, aitaus, asunto, navetta, talli ja näiden yhdistelmä.* Ruokavirasto myöntää eläintenpitäjälle yhden tai useampia pitopaikkatunnuksia.

Viljelijän oikeusturvan kannalta olisi tärkeää täsmentää erityisesti pysyvän pitopaikan määrittely. Jos pysyvän pitopaikan määritelmä ”pääosan ajastaan” tarkoittaa, että esimerkiksi pääosan ajastaan laiduntavalla

eläimellä pysyvä pitopaikka on aidattu laidun ja muut pitopaikat ovat tilapäisiä, tämä tulisi ilmaista selkeästi.

Yleiset periaatteet ja vastuu eläimistä

§6 Yleiset periaatteet

Eläinten hyvinvointia ei saa tarpeettomasti vaarantaa. Jo edellisen lakiluonnoksen lausuntokierroksella vuonna 2018 otimme kantaa siihen, että eläinten hyvinvoinnin riskitekijänä tulisi huomioida luvaton tunkeutuminen eläintiloihin tai esimerkiksi laitumelle.

Eläimiä asiattomasti tai ilman omistajan lupaa lähestyvä ihminen saattaa aiheuttaa eläimissä paniikkia, stressiä tai eläinten karkaamisen, tai levittää tarttuvia tauteja. Luvaton tunkeutuminen tulisi määritellä eläinsuojelurikokseksi ja lisätä rikoslakiin nyt lausunnolla olevan lakimuutoksen yhteydessä.

Eläinten kohtelu

15 § eläimille tehtävät toimenpiteet sekä 16 § toimenpiteiden tekijä ja kivunlievityksen käyttö

Eläimille kivuliaat toimenpiteet on aina tehtävä asianmukaisesti. Esimerkiksi nupoutus on eläimen hyvinvoinnin kannalta tarpeellinen, mutta kipua aiheuttava toimenpide. Pihvikarjaliitto kannattaa kivunlievityksen säätämistä pakolliseksi nupoutuksen yhteydessä.

Eläinten hoito

22 § ruokinta ja juotto

Pykälän 1 momentin mukaan hoidossa olevien eläinten ruokinnassa ja juotossa on otettava huomioon eläimen fysiologiset tarpeet ja varmistettava, että eläin saa sopivassa määrin hyvälaatuisia ravintoa ja vettä tai muuta juotavaa. Ravinnon ja juotavan koostumuksen ja tarjoamistavan on vastattava eläimen fysiologisia tarpeita ja olennaisia käyttäytymistarpeita.

Pihvikarjaliitto kannattaa lakiehdotusta näillä sanamuodoin.

Eräitä poikkeuksia on kuitenkin syytä huomioida erikseen säädettävissä asetuksissa. Tällaisia ovat esimerkiksi pihvikarjaviruskat, jotka tyydyttävät osan nestetarpeestaan imemällä emoaan aina vieroitukseen saakka, mikä

emolehmillä tapahtuu noin kuuden kuukauden iässä. Myös emolehmätuotannossa yleisesti käytettävien väliaikaisten poikimakarsinoiden juomavesivaatimus tulisi voida ratkaista kolmesti päivässä tapahtuvalla juotolla.

Poikkeukseksi olisi luettava myös lyhytaikainen tekninen katkos, kuten vedensaannin keskeytyminen esimerkiksi vesiastian kaatumisen, tilapäisen kontaminaation tai laitumilla yleisesti käytetyn vesivaunun täytön ajaksi.

Eläimen pitopaikka

37 § pysyvän pitopaikan yleiset vaatimukset

Viittaamme aiempaan huomioon pykälän 5 selkeytstarpeesta, jossa *pysyvää* pitopaikkaa ei ole lakitasolla määritelty. Pysyvän pitopaikan määritelmäksi ehdotamme *paikkaa, jossa eläin on pääosan ajastaan vuorokaudessa.*

Pykälän 37 neljännen momentin mukaan eläimillä olisi oltava käytettävissään sopiva lepopaikka, josta voitaisiin erikseen säätää valtioneuvoston asetuksella. Esitämme, että naudoille sopivinta lepo- ja makuupaikkaa ei tulisi kuvata sanalla pehmeä, vaan kovapohjainen, mutta hyvin kuivitettu alusta.

Pihvikarjaliitto kannattaa esitystä, että uusia parsinavettoja, joissa eläimet on kytketty paikoilleen, ei saa enää rakentaa ja ottaa käyttöön.

Kunnioitavasti,

Pihvikarjankasvattajien liitto ry

Tero Hosike
puheenjohtaja
tero.hosike@pihvikarjaliitto.fi